

eSTATi kasutajate rahulolu uuring

Aprillist detsembrini 2016 korraldas Statistikaamet andmeesitajatele rahulolu-uuringu, mille eesmärk oli selgitada välja hinnang Statistikaameti elektroonilisele andmeedastuskanalile eSTAT. Andmeesitajatele saadeti kokku 12 800 kirja, millega kutsuti neid osalema soovitusindeksi küsitluses. Laekus üle 3600 vastuse (28%), millega kogunes hinnanguid üle 60 küsimustikule.

Rahulolu uurimiseks kasutati soovitusindeksi meetodikat, mis põhineb eeldusel, et kui inimene kedagi või midagi oma sõbrale või tuttavale soovitab, võtab ta omale vastutuse soovitud kvaliteedi eest. Soovitusindeksi tulemus võib olla vahemikus –100 kuni 100. Suurepäraseks hinnatakse tulemust 100 kuni 60, väga heaks 59 kuni 20, heaks 19 kuni 0, rahuldavaks –1 kuni –40, halvaks –41 kuni –70 ja väga halvaks –71 kuni –100. Üldine negatiivne hinnang eSTATi kasutamise mugavusele on võrreldes varasema aastaga suurenenud – 2016. aasta keskmine soovitusindeks oli –37 (2015. aastal –7), mida võib pidada halva ja rahuldava piirimail olevaks tulemuseks.

Kõrgeimalt hinnati küsimustiku „Finantsnäitajad“ (+20), „Ekspordihind“ (+5) ja „Tootjahind“ (+8) täitmist, kõige vähem olid kasutajad rahul küsimustikega „Küsitlusleht ettevõtjale“ (–69), „Teadus- ja arendustegevus“ (–60) ja „Kasumitaotluseta organisatsioonid“ (–67).

Madalaimaid hindeid annavad eSTATile üldjuhul väiksemate ettevõtete juhid, kes vastavad küsimustikele vaid korra või paar aastas, ja ka need andmeesitajad, kes ei esita andmeid õigeks ajaks. Kõrgeimaid hindeid annavad näiteks raamatupidajad, kes esitavad andmeid tihedamini ja seetõttu tunnevad süsteemi ka paremini.

Positiivseks peeti järgmist:

- andmete esitamise kiirus, mugavus, lihtsus;
- küsimustikud on eeltäidetud;
- esitatud andmete õigsust on võimalik kohe kontrollida.

eSTATi teistele mittesoovitamise põhjused võib jagada kolmeks:

- probleemid andmeesituskeskkonnaga (keskkond ei ole kasutajasõbralik, küsimustikke raske leida jms);
- probleemid täidetava küsimustikuga (küsimustik on keeruline, dubleeriv andmekogumine, puudulikud juhendid);
- Statistikaameti mainega seotud põhjused (andmete esitamist peetakse tüütuks ja ajamahukas).

Statistikaamet küsis andmeesitajatelt eSTATi kohta tagasisidet ja ettepanekuid. Suurema osa küsimustikega seotud parandustegevustest saab ära teha juba 2017. aastal. eSTATi keskkonnaga seotud parandustegevused on planeeritud aastateks 2018–2019.